

70. születésnapját ünnepelte a szarvasi könyvtár 2025 novemberében. A jeles évforduló a címléptárkönyv elindításához kapcsolódik.

Szarvason a könyvtártörténet több mint 180 éves múltra tekint vissza. 1845-ben a Szarvasi Kaszinó Egyesület könyvtára az Árpád Szálló egyik földszinti termében működött. 1861-ben 880 kötettel létrejött a Népkör Könyvtár. 1903-ban az Iparos Ifjak Önképző Körében egy újabb könyvtár létesült. A korlátozottan nyilvános népkönyvtár olvasóteremmel és szakkatalógussal rendelkezett. 1912-ben vándorkönyvtárakat hoztak létre, melyek feladata a tanyasi világban és a környező kistelepüléseken élők könyvtári ellátása volt.

1950-ben Kiszely Antal újjászervezte a népkönyvtárat. 1955-ben elindult a könyvtári állomány nyilvántartása, a címléptárkönyv első bejegyzése 1955. november 3-án keletkezett. Ez a dátum tekinthető a szarvasi városi könyvtár születésnapjának. 1958-ban a járási könyvtárak létesítése az intézmény regionális szerepét erősítette. Tusjak Györgyné vezetésével bevezették a szabadpolcos kölcsönzési rendszert. A feljegyzések szerint 1964-ben több mint 3000 beiratkozott taggal büszkélkedett a könyvtár. 1969-ben a könyvtárvezetőnek köszönhetően elkészült a betűrendes katalógus. 1972-79 között városi járási könyvtár működött

Rádiós vetélkedő a könyvtárban, 1974-75

70 éves a szarvasi könyvtár

”

**Szarvason
a könyvtártörténet
több mint
180 éves
múltra
tekint vissza**

Szarvason, mely 1973-ban a Mittrovszky-kastélyba költözött. A külön zenei részleggel rendelkező intézmény a hanglemezeket és a lemezjátszókat a Békés Megyei Könyvtártól kapta. 1974 és 1975 között „Játék a könyvtárban” címmel rádiós vetélkedőt közvetítettek a könyvtárból.

1979-től 1986-ig a Szarvasi Egyesített Művelődési Intézmények közművelődési tagintézményeként funkcionált a városi könyvtár. 1980-ban Szatur Gézané lett az intézmény igazgatója. 1986-ban a Városi Tanács látta el a fenntartói feladatokat. 1987-ben befejeződött a Mittrovszky-kastély felújítása, megújultak az olvasóterek és a bútorzat, a gyermekkönyvtár új épületbe költözött. Az 1990-es években elindult a számítógépesítés, 1996-tól a TEXTAR, majd a TextLib integrált könyvtári rendszert használták. 1998-ban Tusjak Lászlóné átvette a könyvtárvezetői feladatokat.

A könyvtárnak 2001-ben el kellett hagynia a balesetveszélyes kastélyt, ekkor költöztek a Vajda Péter utca 26. szám alatti Úttörőházba. 2007-ben ugyanebben az épületben kapott elhelyezést a gyermekkönyvtár. Az intézmény 2008-ban fuzionált a közművelődési intézményekkel, melynek életében új feladatot jelentett az iskolai könyvtárak módszertani segítése. 2010-től Baginé Tóth Erika vezetésével infrastrukturális megújulás vette kezdetét. Áttértek a HunTéka rendszer használatára, interaktív honlap és digitális könyvtár fejlesztése indult. 2011-től 2012-ig Fabó Lászlóné látta el az intézményegység-vezetői feladatokat. 2012-ben az önkormányzat a könyvtárra bízta a gimnázium régi könyves muzeális gyűjteményét. A könyvtár kezelésében lévő különgyűjtemény a Tessedik Sámuel Múzeumban került elhelyezésre. A régi könyvgyűjtemény a Békés Megyei Értéktár részét képezi, a legrégebbi kiadványa egy vallási szövegeket tartalmazó kötet (1516), valamint Sylvester János Újtestamentuma (1541) – utóbbiból mindössze egy tucat található hazánkban.

2013-ban létrejött a Tessedik Sámuel Múzeum és Szárazmalom, Városi Könyvtár megnevezésű intézmény, az összevont megalapozta a két közgyűjtemény ered-

ményes együttműködését. A 2010-es években pályázati támogatásból megújultak az olvasói terek, korszerűsítették a bútorzatot és az informatikai eszközöket, elindult a *Szarvasi Digitális Könyvtár*. A modern technológiák (3D nyomtató, tabletek, laptopok, csillagászati eszközök, varrógépek) beszerzése a könyvtár közösségi funkcióját erősítette, csillagász- és internetklub szerveződött. Emellett hangsúlyt kapott a helytörténet oktatását, a helyi értékek népszerűsítését támogató szolgáltatások bevezetése, például a *Szarvas Kincsei* városfoglaló alkalmazásé. A szakmai tevékenység elismeréseként az intézmény 2018-ban kiérdemelte a Minősített Könyvtár címet.

2021-től Molnárné Pető Beáta folytatja a Baginé Tóth Erika által megkezdett munkát. Szarvason rendkívül büszkék a Meseládika programra, mely keretében 16 óvodás csoportot látogatnak a gyermekkönyvtárosok, akik könyvekkel és papírszínház mesével kedveskednek a legkisebbeknek. A könyvtárban aktív közösségi élet zajlik, olvasóklub, horgolókör, társasjáték klub tagjai találkoznak az intézmény falai között. Több csoporttal, nagy érdeklődéssel működik az internet klub, mely az idősek és nyugdíjasok digitális kompetenciáit fejleszti. Évente leg-

alább egy alkalommal országosan ismert író, költő meghívására törekednek, legutóbb Budai Lotti író találkozott a sarvasi olvasóival. Nagyon népszerűek a látogatók körében a fényképes úti élménybeszámolók. Évente csatlakoznak az Ünnepi Könyvhét országos programsorozathoz, melyet a Digitális Kalamáris Kiadó és Nyomdával közösen szerveznek a településen.

2024–2025-ben megvalósult a könyvtárpépület energetikai felújítása, a fűtés- és világítás korszerűsítése, napelemek telepítése és a melléképületek akadálymentesítése. A munkálatok idején a múzeumépületben működött a könyvtár, a gyermekkönyvtár a játékiállítás termeiben ideális körülmények között fogadta a gyermekolvasókat. A megújult könyvtárpépületet 2025. május 22-án átadták a látogatóknak, november 12-én pedig szakmai programon ünnepelték a sarvasi könyvtár 70. születésnapját.

Az intézmény kiemelt célja a működés folyamatos fejlesztése, a Minősített Könyvtár cím újbóli megpályázása. A lakossági igényekre reflektáló klubok indításával erősíteni szeretnék a közösségítő funkciót. Figyelemmel kísérik a helytörténeti kiadványok megjelenését, állományba vételét, folytatják a digitális könyvtár bővítését, a városfoglaló játék és a tananyagok fejlesztését. Az energetikai korszerűsítésen átesett könyvtár tovább kívánja „zöldíteni” a szakmai tevékenységét (például egy zöld sarok kialakításával, vagy az újrahasznosítás-sal kapcsolatos programok szervezésével).

A városi könyvtár a felújítás után

A könyvtár udvara napjainkban